

เยี่ยมบ้านศิลปินแห่งชาติ “สุชาติ ทรัพย์สิน”

สุกัญญา มุกดามนตรี¹

เมื่อวันศุกร์ที่ 9 มีนาคม 2550 ที่ผ่านมา พวกเราชาวคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี นำโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเชษฐ เป็ยร์กลิ่น คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์พร้อมบุคลากร ได้มีโอกาสร่วมแสดงความยินดีกับ “พ่อสุชาติ” หรือนายสุชาติ ทรัพย์สิน ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ.2549 สาขาศิลปะการแสดง (การแสดงพื้นบ้าน) ณ พิพิธภัณฑ์บ้านหนังสุชาติ ทรัพย์สิน จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความผูกพันกับคณะศิลปกรรมศาสตร์มายาวนานด้วยความที่ท่านเป็นบิดาของอาจารย์ว่าที่ ทรัพย์สิน อาจารย์ประจำของคณะศิลปกรรมศาสตร์ ไม่เพียงเท่านั้น ท่านยังเป็นศิลปินพื้นบ้านที่ได้ให้การสนับสนุนงานกิจการนักศึกษา การทำนุบำรุงศิลปะ

และวัฒนธรรม รวมถึงการเรียนการสอนในศาสตร์ศิลปกรรมกับคณะศิลปกรรมศาสตร์ด้วยดีตลอดมา ทำให้พวกเรารู้สึกตื่นเต้นและดีใจที่ได้มีโอกาสร่วมแสดงความยินดี และสัมผัสกับศิลปินแห่งชาติอย่างใกล้ชิด

(คณะศิลปกรรมศาสตร์ ร่วมแสดงความยินดีกับศิลปินแห่งชาติ)

¹ นักวิชาการอุดมศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ก่อนอื่นขอแนะนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ ศิลปินแห่งชาติ ดังนี้

ความเป็นมาและความสำคัญของศิลปินแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการศิลปินแห่งชาติมาตั้งแต่พุทธศักราช 2527 เพื่อสรรหา ส่งเสริมสนับสนุน และช่วยเหลือ ศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะล้ำค่า อันทรงคุณค่า ของแผ่นดิน ยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณา ซึ่งศิลปินแห่งชาติ นับเป็นทรัพยากร บุคคลสำคัญทางด้านศิลปะ ที่ได้สืบสานงานศิลปะ ของชาติให้เชื่อมโยงจากอดีตมาสู่ปัจจุบัน เป็นการถ่ายทอดภูมิปัญญาของบรรพบุรุษในอดีต ให้มีความรุ่งโรจน์สืบไปยังอนาคตข้างหน้า อนึ่ง จากพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม-บรมราชกุมารี ในโอกาสที่คณะกรรมการวัฒนธรรม แห่งชาติ นำศิลปินเข้าเฝ้าเพื่อรับพระราชทานเข็ม เชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติว่า “ผลงานของศิลปิน แห่งชาติเป็นมรดกศิลปะอันล้ำค่าของชาติ เป็น เครื่องหมายแสดงอารยธรรมอันสูงส่งของชาติไทย ควรแก่ความภูมิใจของคนไทยทั้งชาติ ผลงานของท่านเหล่านั้นวันจะสูญหายไปด้วยสาเหตุต่างๆ จึง จำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องศึกษาผลงานของท่านเหล่านั้น แล้วจัดทำทำเนียบขึ้นบัญชีอย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา และรักษาไว้เป็นสมบัติ ของชาติโดยส่วนรวมต่อไป”

การจัดทำโครงการศิลปินแห่งชาติ ได้มีการ กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดทำโครงการ ไว้ 5 ข้อ ได้แก่

1. จัดทำทำเนียบศิลปินทุกแขนงทั่วประเทศ
2. สรรหาศิลปินเพื่อประกาศยกย่อง เกียรติคุณขึ้นเป็นศิลปินแห่งชาติ
3. จัดตั้งกองทุน (มูลนิธิ) สวัสดิการเพื่อ ศิลปิน

4. สนับสนุนให้ศิลปินได้มีโอกาสเผยแพร่ ผลงาน

5. อนุรักษ์และส่งเสริมให้มีการสืบทอด ความรู้ ความสามารถของศิลปิน

โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้วันที่ 24 กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็น “วันศิลปินแห่งชาติ”

คุณสมบัติของศิลปินแห่งชาติ

- 1) เป็นผู้มีสัญชาติไทยและยังมีชีวิตอยู่ใน วันตัดสิน
 - 2) เป็นผู้ที่มีความสามารถมีความเชี่ยวชาญ และมีผลงานดีเด่น เป็นที่ยอมรับของวงการศิลปะ แขนงนั้น
 - 3) เป็นผู้สร้างสรรค์และพัฒนาศิลปะแขนง นั้นจนถึงปัจจุบัน
 - 4) เป็นผู้ผดุงและถ่ายทอดศิลปะแขนงนั้น
 - 5) เป็นผู้ปฏิบัติงานศิลปะแขนงนั้นอยู่ใน ปัจจุบัน
 - 6) เป็นผู้มีคุณธรรมและมีความรักใน วิชาชีพของตน
 - 7) เป็นผู้มีผลงานที่ยังประโยชน์ต่อสังคม และมนุษยชาติ
- จากนี้ขอแนะนำประวัติและผลงานของพ่อ สุขชาติ โดยสังเขป

ประวัติการสร้างสรรค์ผลงาน

นายสุชาติ ทรัพย์สิน เป็นศิลปินหนังตะลุง ที่มีคุณสมบัติพิเศษ ที่ริเริ่มการแสดงหนังตะลุง ใน ลักษณะครูพักลักจำ การเข้าสู่วงการแสดงหนังตะลุง

ของนายสุชาติ ทรัพย์สิน เริ่มจากการที่นายสุชาติ ทรัพย์สิน มีความสนใจในการวาดรูปตั้งแต่วัยเยาว์ ซึ่งในขณะที่เรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ โรงเรียนวัดสระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัด นครศรีธรรมราช ครูใหญ่ได้ให้นายสุชาติเป็นครูสอน วาดเขียนแก่เพื่อนนักเรียนชั้น ป.1-ป.4 ในขณะนั้น ที่วัดมีการสร้างพระอุโบสถ นายสุชาติ มีความสนใจ เกี่ยวกับการเขียนลายไทยและการวาดรูป ทำให้ช่าง ทำพระอุโบสถเห็นว่าตอนพักกลางวัน นายสุชาติ ไม่ยอมไปทานอาหารกลางวัน มานั่งเฝ้าดูการเขียน ลายไทยของช่างทำพระอุโบสถทุกวัน ช่างทำอุโบสถ จึงได้สอนให้นายสุชาติเขียนลายไทย

เมื่อนายสุชาติ จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พ่อ ของนายสุชาติ เห็นว่า นายสุชาติ มีความสนใจเกี่ยว กับการวาดรูปหนังตะลุง และรูปภาพต่างๆ จึงนำ นายสุชาติไปฝากเป็นศิษย์ของนายทอง หนูขาว ซึ่งเป็นช่างแกะรูปหนังตะลุงและเป็นนักแต่งบทกลอน และประพันธ์ทนิยายหนังตะลุง เพื่อให้ นายสุชาติ ฝึกการใช้เครื่องมือแกะหนังตะลุง และในระหว่าง เรียนเกี่ยวกับกระบวนการทำรูปหนังตะลุง จาก นายทอง หนูขาว นายสุชาติก็ได้เรียนรู้วิธีการเขียน บทกลอนต่างๆ จากนายทอง หนูขาว ไปพร้อมๆ กับ การเรียนแกะหนังตะลุง

สรุป ผลจากการที่นายสุชาติมีพรสวรรค์ ทางด้านการวาดรูป และได้รับการถ่ายทอดให้มีความรู้เกี่ยวกับการเขียนลายไทยจากนายต่วน ซึ่งเป็นช่างทำพระอุโบสถ และมีโอกาสได้รับการถ่ายทอด กระบวนการแกะรูปหนังตะลุง และการเขียน บทกลอนต่างๆ จากนายทอง หนูขาว ความรู้ต่างๆ ที่นายสุชาติได้รับจากครูในด้านต่างๆ ดังกล่าว ข้างต้น มีผลทำให้เกิดองค์ความรู้ หล่อหลอมให้ นายสุชาติ ทรัพย์สิน กลายเป็นช่างแกะรูปหนังและ เป็นนักแสดงหนังตะลุงมาตั้งแต่อายุ 15 ปี เป็น อาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผลงานของนายสุชาติ ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับ ทางสังคมว่า นายสุชาติ มีความชำนาญทั้งทางด้าน

การแสดงหนังตะลุง และการแกะรูปหนังตะลุง รวมถึงการแกะรูปหนังใหญ่

เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานของนายสุชาติ ทรัพย์สิน หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า หนังสุชาติ จะมี ลักษณะเด่นและมีข้อแตกต่างจากผู้เล่นหนังตะลุง คนอื่นๆ ก็คือ หนังสุชาติ ทรัพย์สิน เป็นนาย หนังตะลุงที่ผลิตรูปหนังตะลุง ประพันธ์บทกลอน และ เรื่องหนังตะลุงเพื่อใช้แสดงได้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังเป็นช่างแกะรูปหนังที่ทำรูปหนังให้กับนายหนังตะลุง คนอื่นๆ ด้วย

เนื่องจากนายสุชาติ ทรัพย์สิน เป็นศิลปิน ที่มีความสามารถเฉพาะตัว เป็นทั้งศิลปินหนังตะลุง และช่างแกะรูปหนังตะลุง-หนังใหญ่ การสร้างสรรค์ ผลงานของนายสุชาติ มีกรอบในการทำงาน ดังนี้

1. ด้านการแสดงหนังตะลุง นายสุชาติ เป็น ศิลปินหนังตะลุงที่มีอุดมการณ์เกี่ยวกับการแสดง เน้นการแสดงหนังตะลุงแบบอนุรักษ์ คือ

1.1 ไม่นำเครื่องดนตรีสากล เข้ามา ประกอบในการแสดงเพราะมีความเชื่อมั่นว่า เครื่อง ดนตรีหนังตะลุง “เครื่องห้า” ได้แก่ โหม่ง ฉิ่ง ทับ กลองตุ๊ก และปี่ ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่มีความไพเราะ ก่อให้เกิดสุนทรียศาสตร์เหมาะแก่การแสดงหนังตะลุง ทุกวันนี้ที่บ้านหนังสุชาติ มีเครื่องดนตรีสากลวางไว้ ที่บ้านแต่ไม่นำมาใช้ เหตุที่หนังสุชาติ ซื้อเครื่องดนตรี สากลวางไว้ที่บ้าน ก็เพราะอยากบอกให้ศิลปินหนังตะลุง คนอื่นๆ รู้ว่า “เรามีเงินที่จะซื้อเครื่องดนตรีสากล แต่ไม่นำมาใช้ เพราะบางคนสับสนประมาทว่าเราไม่มี เงินซื้อเครื่องดนตรี จึงใช้เครื่องดนตรีแบบโบราณ”

1.2 เน้นกระบวนการแสดงแบบโบราณ โดยการใช้บทกลอนให้เหมาะกับเนื้อเรื่อง และ บทบาทตัวละคร เช่น กลอนแปดใช้ในการพรรณนา เรื่องราว กลอนหก และกลอนสี่ใช้กับอารมณ์รัก บท จีบหรือการใช้กลอนสี่กับอารมณ์โกรธ เป็นต้น

1.3 การแสดงไม่ใช้คำหยาบโตน แต่จะ ใช้กลวิธีเล่นคำหรือใช้คำพวนหรือคำสองแง่ สองงาม

1.4 การแสดง เน้นการใช้ข้อมูลข่าวสาร

และคติสอนใจแก่ผู้ชมควบคู่กับความบันเทิง

2. ด้านหัตถกรรม ช่างแกะรูปหนังตะลุง-รูปหนังใหญ่

เนื่องจากนายสุชาติ เป็นลูกกำพร้า มารดาเสียชีวิตตั้งแต่อายุ 12 ขวบ ครอบครัวมีฐานะยากจนหลังจากเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประมาณอายุ 13 ปี นายสุชาติ ได้นำกระดาษมาแกะรูปหนังตะลุงขายตามงานวัด เพื่อหารายได้มาช่วยเหลือจุนเจือครอบครัว ส่วนการทำรูปหนังตะลุงด้วยหนังสัตว์จะทำขายให้กับนายหนังตะลุง ซึ่งในช่วงปี พ.ศ.2490-พ.ศ.2500 รูปหนังตะลุงที่ทำด้วยกระดาษราคา ตัวละ 1 บาท ส่วนรูปหนังตะลุงที่ทำจากหนังสัตว์ราคาตัวละ 15 บาท ค่าตอบแทนการแสดงคืนละ 30 บาท การทำรูปหนังตะลุงของนายสุชาติ เน้นความประณีต สวยงาม และผ่านกระบวนการฟอกหนังที่มีคุณภาพ คือ หนังจะมีความใสและไม่มึนกลิ่น ซึ่งนายสุชาติจะใช้เวลาว่างในตอนกลางวัน ทำรูปหนังตะลุง ส่วนในเวลากลางคืนก็รับงานแสดงหนังตะลุง ซึ่งอาจแบ่งระยะเวลาในการสร้างสรรค์ผลงานรูปหนังตะลุงของนายสุชาติ ได้ดังนี้

2.1 อายุ 12-15 ปี ระยะเวลาหัดทำรูปหนังด้วยกระดาษขายเด็ก ๆ ตามงานวัด

2.2 อายุ 15-18 ปี ระยะเวลาประสบความสำเร็จทำรูปหนังด้วยกระดาษขายตอนเด็ก ๆ และทำรูปหนังด้วยหนังสัตว์ขายนายหนังที่สั่งทำ

2.3 อายุ 19-20 ปี ทำรูปหนังด้วยหนังสัตว์ตามเนื้อเรื่องหนังตะลุงเพื่อใช้แสดงเอง

2.4 อายุ 20-30 ปี ทำรูปหนังเพื่อใช้แสดงเอง และทำให้นายหนังที่สั่งทำ

2.5 อายุ 30 ปี ถึงปัจจุบัน ทำรูปหนังเพื่อใช้แสดงเอง ทำรูปหนังตามที่นายหนังสั่ง และทำรูปหนังเพื่อขายเป็นของที่ระลึก ช่วงนี้ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในชีวิตของนายสุชาติ ทรัพย์สิน เป็นยุคที่การแสดงพื้นบ้านทั่วทั้งประเทศเสื่อมความนิยม คนในสังคมให้ความสนใจวัฒนธรรมตะวันตก นิยม

ดนตรีลูกทุ่ง ภาพยนตร์กลางแปลง รำวง ทำโอกาสในการแสดงหนังตะลุงลดน้อยลง รวมถึงเหตุการณ์บ้านเมืองที่มีผลกระทบจากลัทธิคอมมิวนิสต์ในยุคสมัยนั้น การแสดงหนังตะลุงในยามค่ำคืนไม่สามารถทำได้ในหลายๆ พื้นที่ ทำให้นายสุชาติมีเวลาในการทำรูปหนังตะลุง และมีเวลาในการสร้างสรรค์รูปแบบหนังตะลุงมากขึ้น รูปหนังที่แกะเสร็จจะนำไปเสนอขายตามร้านของที่ระลึกต่างๆ รวมถึงตามโรงแรมที่มีร้านขายของที่ระลึกในกรุงเทพฯ ซึ่งนายสุชาติ ทรัพย์สิน เป็นบุคคลแรกที่ทำรูปหนังตะลุงขายให้กับร้านค้าในลักษณะของที่ระลึก ซึ่งต่างไปจากเดิมที่ทำเพื่อให้นายหนังใช้แสดง

2.6 ตั้งแต่อายุ 40 ปี ถึงปัจจุบัน นายสุชาติได้ถ่ายทอดการแกะรูปหนังตะลุงให้กับศิษย์ ทำให้มีช่างทำรูปหนังตะลุงเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก กลายเป็นกลุ่มช่างที่ผลิตรูปหนังตะลุงเพื่อจำหน่ายเป็นของที่ระลึกตามร้านขายของที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั่วประเทศทุกวันนี้ ลูกศิษย์กลายเป็นคู่แข่งทางการผลิตมีผลทำให้นายสุชาติ ทรัพย์สิน ต้องคิดพัฒนารูปแบบหนังตะลุงอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา เพื่อไม่ให้ซ้ำซ้อนกับช่างคนอื่น ๆ

การสร้างสรรค์และเผยแพร่การแสดงต่อสาธารณชนในประเทศและต่างประเทศ

พ.ศ.2536 ร่วมแสดงมหกรรมหนังตะลุงโลก ณ ประเทศเยอรมัน เมื่อวันที่ 4-12 ตุลาคม

พ.ศ.2539 สาธิตการแกะรูปหนังตะลุงประเทศฮอลแลนด์ เมื่อวันที่ 10-17 กรกฎาคม

พ.ศ.2545 ได้รับเกียรติจากเทศบาลเมืองโตคูชิม่า ประเทศญี่ปุ่น ให้ไปแสดงหนังตะลุง เมื่อวันที่ 13-21 ตุลาคม

การเผยแพร่ข้อมูลทางศิลปะการแสดงแก่สาธารณชน

ประมาณไม่น้อยกว่า 30 ปี ที่ผ่านมา นายสุชาติ ทรัพย์สิน ในบทบาทของผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการแสดงหนังตะลุงและทำรูปหนังตะลุง ทำให้มีผู้สนใจที่จะมาศึกษาหาความรู้จากนายสุชาติอยู่เสมอ จุดมุ่งหมายของผู้ที่มารับความรู้ คือ นำไปประกอบอาชีพ ซึ่งมีทั้งกลุ่มที่สนใจเฉพาะด้านการแสดงหนังตะลุง และกลุ่มที่สนใจด้านการทำรูปหนังตะลุง ยังมีผู้สนใจเกี่ยวกับงานอาชีพของนายสุชาติ อีกกลุ่มหนึ่ง คือ ครู อาจารย์ รวมถึงนักวิชาการและสื่อมวลชน จึงมีศิษย์อยู่สองกลุ่ม คือ ศิษย์ที่เป็นนักแสดงหนังตะลุง กับศิษย์ที่เป็นช่างทำรูปหนังตะลุง

การสืบสานและการถ่ายทอดทักษะความรู้ด้านการแสดงหนังตะลุง และการทำหนังตะลุงที่น่าชื่นชมคือ การถ่ายทอดความรู้และทักษะในงานอาชีพของตนแก่บุตร ซึ่งทุกวันนี้บุตรของนายสุชาติ ทรัพย์สิน แม้ว่าจะมีอาชีพรับราชการ ยังคงใช้เวลาว่างทำรูปหนังตะลุงเป็นงานอดิเรก และยังเป็นกำลังสำคัญเป็นผู้ช่วยของนายสุชาติ ทรัพย์สิน ได้จัดทำหลักสูตรการเรียนทำรูปหนังขึ้นเพื่อสนับสนุนโครงการรณรงค์วัฒนธรรมไทยของรัฐบาล โดยกำหนดระยะเวลาเรียน 100 ชั่วโมง เพื่อถ่ายทอดความรู้แก่ผู้สนใจโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ

นายสุชาติ ทรัพย์สิน นอกจากจะมีความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพของตนเองแล้ว ผลจากการที่ต้องศึกษาหาความรู้เพื่อใช้ประกอบในการแสดงหนังตะลุง และจากการเป็นคนชอบสังเกต และมีความจำที่แม่นยำ ประกอบกับอาชีพการแสดงหนังตะลุงที่ต้องเดินทางไปแสดงหนังตะลุงในท้องถิ่นต่างๆ ทั่วภาคใต้ ดังนั้น นายสุชาติ ทรัพย์สิน จึงมีโอกาสได้สัมผัสเกี่ยวกับวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีของคนในแต่ละท้องถิ่นทั้งที่เป็นวัฒนธรรมของคนจีน มุสลิม และไทยพุทธ ประสบการณ์ทางด้านวัฒนธรรมของนายสุชาติ ทรัพย์สิน มักจะนำมาถ่ายทอดในเชิง

วิชาการอยู่เสมอ จนสังคมยกย่องเป็นศิลปิน นักวิชาการหรือปราชญ์ท้องถิ่น ซึ่งมักจะได้รับเชิญเป็นวิทยากร เชิญเข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ เป็นที่ปรึกษาและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัฒนธรรม เป็นต้น ดังกล่าวนับเป็นการสืบสานและถ่ายทอดความรู้ด้านวัฒนธรรมในเชิงวิชาการอีกหน้าหนึ่งของนายสุชาติ ทรัพย์สิน ที่มีต่อสังคม

รางวัลและเกียรติคุณที่ได้รับ

ผลจากการที่นายสุชาติ ทรัพย์สิน อุทิศตนให้กับการทำงานมีระยะเวลาที่ต่อเนื่องยาวนานเพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม อีกทั้งยังเป็นบุคคลพิเศษที่ทำงานอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ ประสบความสำเร็จทั้งด้านการแสดงหนังตะลุงและทำรูปหนังตะลุง นายสุชาติ ทรัพย์สิน จึงได้รับโล่รางวัลและประกาศเกียรติคุณจากหน่วยงานต่างๆ มากมาย รางวัลที่สำคัญมีดังนี้

พ.ศ.2516 ได้รับรางวัลที่ 1 และที่ 3 ในการประกวดหนังใหญ่ จัดโดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ในงานประจำปีของจังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ.2518 ได้รับรางวัลที่ 1 และที่ 2 ในการประกวดหนังใหญ่ จัดโดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ในงานประจำปีของจังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ.2520 ได้รับรางวัลชมเชยในการประกวดผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไทยประจำปี (ประเภทเครื่องหนัง) จัดโดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในกรุงเทพฯ

พ.ศ.2522 ได้รับรางวัลที่ 1, ที่ 3 และรางวัลชมเชย ในการประกวดหนังใหญ่ จัดโดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ในงานประจำปีของจังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ.2528 ในวันที่ 5 พฤษภาคม 2528 ได้รับรางวัลช่างฝีมือหัตถกรรมดีเด่น กระทรวงอุตสาหกรรม เนื่องในวันสถาปนากระทรวงอุตสาหกรรม

พ.ศ.2529 ได้รับรางวัลดีเด่นในการผลิต

งานล้อมวลชนดีเด่นเพื่อเยาวชน ประเภทสื่อชาวบ้าน จากคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2529

พ.ศ.2530 ได้รับรางวัลประชาชนดีเด่นของจังหวัดนครศรีธรรมราชจากกลุ่มสื่อมวลชนนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2530

พ.ศ.2530 ได้รับพระราชทานปริญญา กิตติมศักดิ์ สาขาวัฒนธรรมศึกษา วิทยาลัยครู นครศรีธรรมราช

พ.ศ.2531 ได้รับโล่ที่ระลึกจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานสุราษฎร์ธานี เนื่องในโอกาสจัดงานของดี 4 จังหวัดภาคใต้ตอนบน ระหว่างวันที่ 1-5 กันยายน 2531

พ.ศ.2532 ได้รับรางวัลผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม สาขาช่างฝีมือ จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

พ.ศ.2533 ได้รับโล่รางวัล จากกระทรวงสาธารณสุข ด้านการสนับสนุนวันอนามัยโลก เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2533

พ.ศ.2533 ได้รับรางวัลเกียรติบัตร จากศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช ในการสนับสนุนการอนุรักษ์ พัฒนาส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรม เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2533

พ.ศ.2535 ได้รับรางวัล “ธุรกิจทางวัฒนธรรมยอดเยี่ยม” จากสำนักงานส่งเสริมธุรกิจแห่งประเทศไทย

พ.ศ.2538 ได้รับรางวัลจากคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะส่งเสริมกิจกรรมเด็กและวิถีชีวิตการพัฒนาประชาธิปไตย เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2538

พ.ศ.2539 ได้รับโล่รางวัลชนะเลิศการประกวดภาพหนังตะลุงเพื่อการแสดงจากจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2539

พ.ศ. 2539 ได้รับรางวัลจาก THAILAND TOURISM AWARDS ประเภทแหล่งท่องเที่ยว

ทางวัฒนธรรมและโบราณสถาน จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

พ.ศ.2540 ได้รับรางวัลจากรายการ “บันทึกความดี” จากสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ เพื่อเชิดชูเกียรติแก่บุคคลและองค์กรที่ร่วมกันทำความดี ที่มีต่อส่วนร่วม ทั้งทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและศิลปวัฒนธรรมไทย

พ.ศ.2540 ได้รับโล่รางวัลจาก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รางวัล ศิลปินดีเด่นของภาคใต้

พ.ศ.2545 ได้รับเกียรติจากเทศบาลเมือง ไตคุงิม่า ประเทศญี่ปุ่น ให้ไปแสดงหนังตะลุง เมื่อวันที่ 13-21 ตุลาคม

พ.ศ.2546 ได้รับโล่รางวัลจากกระทรวง ยุติธรรม รางวัลผู้เข้าร่วมโครงการนำวัฒนธรรมและอัตลักษณ์มาเป็นกระบวนการในการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพและการใกล้เคียงและระงับข้อพิพาทเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2546

พ.ศ.2549 ได้รับรางวัลคนดีศรีนครฯ จากจังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ.2550 บ้านหนังตะลุงสุชาติ ทรัพย์สิน ได้รับการคัดเลือกเป็นแหล่งบ่มเพาะวิสาหกิจทางด้านวัฒนธรรม จากสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม

การทำคุณประโยชน์เพื่อสังคม

เนื่องจากนายสุชาติ ทรัพย์สิน มีความสามารถทั้งทางด้านการแสดงหนังตะลุงและทำรูปหนังตะลุงการทำงานในวิชาชีพทั้งสองสาขานี้ ทำให้นายสุชาติ มีบทบาทสำคัญในด้านการทำคุณประโยชน์ต่อสังคมซึ่งอาจจะสรุปได้ ดังนี้

1. การอนุรักษ์ด้านการแสดงหนังตะลุง

การแสดงหนังตะลุงของนายสุชาติ ทรัพย์สิน ยังคงยึดธรรมเนียมการแสดงหนังตะลุงแบบโบราณ กล่าวคือ ไม่นำเครื่องดนตรีสากลเข้ามา

ประกอบในการแสดง ยังคงใช้เครื่องดนตรีพื้นบ้าน ได้แก่ โหม่ง ฉิ่ง ทัก กลองตุ๊ก และปี่ ขณะทำการแสดงจะเน้นศิลปะด้านการเชิดรูปหนัง และการขับบทกลอนตามทำนองกลอนที่ใช้เฉพาะฉากเฉพาะตอน ตามแบบอย่างของหนังตะลุงยุคโบราณ ส่วนด้านการแสดงหนังตะลุง นอกจากจะให้ความบันเทิงต่อผู้ชมแล้ว ทุกครั้งที่แสดงจะนำข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานราชการ ปัญหา และองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในสังคม รวมถึงการพยายามปลูกจิตสำนึก ในด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติต่อผู้ชม โดยใช้หนังตะลุงเป็นสื่อในการถ่ายทอดอย่างสม่ำเสมอ

2. การอนุรักษ์ด้านการทำรูปหนังตะลุง

การทำหนังตะลุง-รูปหนังใหญ่ ของนายสุชาติ ทรัพย์สิน ซึ่งเป็นอาชีพหลักอีกอย่างหนึ่งของนายสุชาติ ทรัพย์สิน ที่ทำควบคู่มากับการแสดงหนังตะลุง จุดเด่นของการทำรูปหนังตะลุงของนายสุชาติ คือ เป็นช่างทำรูปหนังตะลุงที่ยังคงใช้กระบวนการผลิตแบบโบราณ กล่าวคือ นายสุชาติ จะฟอกหนังซึ่งถือเป็นหัวใจของการทำรูปหนังตะลุงด้วยตนเอง อีกทั้งยังเป็นผู้ออกแบบรูปหนังตะลุง รวมถึงการสร้างสรรค์และพัฒนารูปหนังตะลุง เพื่อเป็นสินค้าของที่ระลึกอย่างสม่ำเสมอ จนช่างทำรูปหนังคนอื่น ๆ นำไปเป็นแบบอย่างอยู่เสมอ

3. การจัดทำพิพิธภัณฑ์หนังตะลุง

พิพิธภัณฑ์หนังของนายสุชาติ มีอาคารพิพิธภัณฑ์ จำนวน 2 หลัง หลังแรกเป็นอาคารไม้ลักษณะทรงไทยภาคใต้ ใช้จัดแสดงโบราณวัตถุ เครื่องมือเครื่องใช้ของในท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช และในจังหวัดอื่นๆ ในภาคใต้ เช่น เครื่องทองเหลือง ศาสดราวุธ เครื่องถ้วยโบราณ เป็นต้น หลังที่ 2 เป็นอาคาร 2 ชั้น ชั้นบนเป็นไม้ ชั้นล่างเป็นคอนกรีต ใช้จัดแสดงรูปหนังตะลุงโบราณ ที่มีอายุไม่น้อยกว่า 100 ปี เช่น รูปตัวละครต่างๆ รูปหนังตะลุงภาคกลาง หนังตะลุงภาคอีสาน หนังตะลุงชาวไทยมุสลิม รวมถึงรูปหนังตะลุงนานาชาติจากประเทศต่างๆ เช่น จีน อินเดีย ตุรกี มาเลเซีย อินโดนีเซีย เครื่องดนตรี

หนังตะลุงโบราณ อายุ 150-200 ปี และรูปหนังตะลุงที่เก่าแก่ที่สุดของภาคใต้ ก็ได้จัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์ของนายสุชาติ

ผลจากการที่นายสุชาติ ทรัพย์สิน ได้จัดภูมิทัศน์ให้บริเวณบ้านเป็นสถานที่เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำรูปหนังตะลุง การแสดงหนังตะลุง และมีพิพิธภัณฑ์หนังตะลุง โดยมีนายสุชาติ ทรัพย์สิน เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา นักวิชาการ สื่อมวลชน และนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม โดยไม่คิดค่าตอบแทนใดๆ มาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 30 ปี ที่บ้านหนังสุชาติ ทรัพย์สิน จึงได้รับการพิจารณาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมดีเด่นของประเทศไทย จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (THAILAND TOURISM AWARDS) ประเภทแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และโบราณสถาน เมื่อปี พ.ศ.2539

ชีวิตปัจจุบัน

ทุกวันนี้ นายสุชาติ ทรัพย์สิน ยังคงดำเนินชีวิตเป็นนักแสดงหนังตะลุง เป็นช่างแกะรูปหนังตะลุง และเป็นปราชญ์ท้องถิ่นที่อุทิศตน ให้ความบันเทิง ให้ความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา นักวิชาการ สื่อมวลชน รวมถึงนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เวทีหนังตะลุงและพิพิธภัณฑ์หนังตะลุงของนายสุชาติเป็นมรดกทางสังคมที่ดึงดูดให้มีกลุ่มคนหลากหลายเข้าไปเยี่ยมชม การแสดงและสัมภาษณ์หาความรู้ทุกวัน กลายเป็นบุคคลสาธารณะที่แทบไม่มีเวลาพักผ่อน ในบั้นปลายของชีวิต นายสุชาติ ทรัพย์สิน มีปฏิธานในการทำหน้าที่ในการอนุรักษ์ สืบสานและถ่ายทอดศิลปะการแสดงหนังตะลุงและการทำรูปหนังตะลุง เพื่อทดแทนคุณแผ่นดิน และเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสมาชิกในครอบครัวและสังคม โดยยึดแนวพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ว่า “การรักษาวัฒนธรรมคือการรักษาชาติ”

ครอบครัวร่วมแสดงความยินดีในวันเข้ารับ
พระราชทานรางวัล

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
ปี พ.ศ.2544 ร่วมแสดงความยินดี

บางส่วนของผู้ร่วมแสดงความยินดี ณ บ้านหนังสือสุชาติ ทรัพย์สิน

จากประวัติการสร้างสรรคผลงานของพ่อ
สุชาติ ทรัพย์สิน บ่งบอกถึงความเป็นศิลปินพื้นบ้าน
ที่คงความเป็นอัตตลักษณ์เฉพาะตนในศาสตร์ของ

การแสดงผลงานอันสะท้อนภาพการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
ไทยอย่างแท้จริง

อ้างอิง

<http://www.culture.go.th>

ขอขอบพระคุณ

ข้อมูลศิลปินแห่งชาติ จากอาจารย์วาที ทรัพย์สิน อาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ บุตรชาย
นายสุชาติ ทรัพย์สิน

